

Complex project ECA

Verslag 10^e Werkgroep Natuurcompensaties

Datum:	20 november 2024
Auteur:	Annelies Pede (MOW)
Document:	ECA30-MOW-302-10 ^e WG Natuurcompensaties-NCP-VSL
Aanwezigheidslijst:	Zie bijlage 1
Presentatie:	Zie bijlage 2

1. INLEIDING

Sebastiaan Miermans van Connect verwelkomt iedereen in de vergadering en overloopt de agenda. Sebastiaan neemt, samen met Reginald Loyen (MOW) en Mieke Bex (Connect) het Omgevingsmanagement ECA over van Maarten Goris.

Deze extra werkgroep werd georganiseerd op vraag van Tim Gregoir (MOW), om het ontwerp van de Zoetenberm te bespreken. De bomen op de zoetenberm zijn al aantal keer aan bod gekomen in vorige werkgroepen, en er was een compromis, maar op vraag van Stephan Delaruelle (Erfpunt) wordt dit heroverwogen.

De volledige presentatie was op voorhand bezorgd aan alle leden van de WG Natuurcompensaties. Het verslag beperkt zich tot de vragen, antwoorden en afspraken.

2. WEGINRICHTING ZOETENBERM

Tijdens de werkgroep gaf Arno Kops van Sweco een presentatie over de weginrichting van de kruin van de Zoetenberm. Het ontwerp werd uitgebreid besproken en er werden diverse aandachtspunten en aanpassingen voorgesteld door de aanwezigen.

1. Zuidelijk deel (profiel 85):

Het zuidelijke deel voorziet een kasseistrook in het midden, met aan beide zijden fietspaden.

- **Kasseien:** Karel Van Dijck vraagt of alle kasseien die er nu liggen in het midden, gaan gebruikt worden. Arno Kops antwoordt dat hier nog niet over nagedacht is.
- **Breedte van de weg:** Sven Heyndrickx stelde voor om de totale breedte van de weg (kasseistrook en fietspaden) te vergroten van 3 naar 4 meter om fietsers meer ruimte te bieden. Deze uitbreiding kan in de onderhoudsstrook gebeuren. Nico D'hamers benadrukte echter het belang van de 2 meter afstand tussen het pad en de bomenrij, aangezien de kruinen breed zullen uitgroeien en knotten pas vanaf 3 meter hoogte gepland is.

- **Alternatief:** De kasseistrook kan worden versmald en de fietsstroken verbreed, zodat fietsers meer centraal kunnen rijden zonder de bomenrij te dicht te benaderen.
- **Verkeer:** Op vraag van de Gemeente Beveren en de Polder moet de weg toegankelijk blijven voor verkeer, inclusief tractoren en landbouwmachines, maar zonder calamiteitenverkeer. Tim Gregoir zegt dat er momenteel heel weinig verkeer over rijdt, o.a. door de staat van de weg, en het is zeker niet de bedoeling dat dit zal toenemen. Indien in de toekomst toch meer verkeer ontstaat, kan de weg worden aangepast naar éénrichtingsverkeer of plaatselijk verkeer.
- **Verharde uitwijkstroken:** op sommige plekken zijn op- en afritten van voormalige boerenwegen zichtbaar. Deze kunnen worden gebruikt als uitwijkstroken. Sven Heyndrickx vraagt om ter hoogte van de uitwijkstroken enkel de betonstrook te verbreden, zodat je op die verharding kan blijven rechtdoor fietsen.

2. Noordelijk deel (profiel 155):

- **Bebouwing bij Rapenburg:** Stephan Delaruelle stelde voor om het profiel meer te variëren. Ter hoogte van de huizen aan Rapenburg zou het steile talud behouden moeten blijven met struweel, maar verder naar het zuiden kan een normaal dijkprofiel met bomen worden toegepast. Johan Baetens vraagt of het zinvol zou zijn deze dijkprofielen te herstellen. Stephan Delaruelle gaf aan dat “littekens” in de dijk, zoals bij de huisjes, deel uitmaken van de historische context en niet noodzakelijk hersteld hoeven te worden (maar het kan wel).
- **Wandelpad:** Oorspronkelijk werd een wandel- en fietspad voorgesteld op de berm, maar op vraag van een aantal partijen (o.a. Ine DHondt, Johan De Vriendt) werd geopperd voor een minimale verharding en meer natuurlijke toestand. Laurent Vanden Abeele zegt dat vanuit het toeristisch recreatief het wel belangrijk is een lusje te maken met PPZ, maar dit kan ook onderaan de berm. Er wordt overeen gekomen enkel een wandelpad te voorzien. Dit pad moet ook dienen voor onderhoudswerkzaamheden door ANB (knotten bomen). Daarom wordt gefundeerd gras voorzien. Dat voorkomt schade aan de ondergrond van machines maar blijft een natuurlijke uitstraling behouden. Fietsers kunnen op de bestaande weg onder de dijk rijden. Ine DHondt geeft mee dat in de randvoorwaarden dient te worden opgenomen dat verharding minimaal moet zijn.

Conclusie:

Voor het ontwerp van de weg op de kruin van de Zoetenberm werd op dit overleg hetvolgende overeengekomen:

- **Zuidelijk deel:** Een toegankelijke weg voor voertuigen en fietsers, zonder calamiteitenverkeer. De betonstrook wordt verbreed ten opzichte van de kasseistrook, met behoud van 2 meter afstand tot de bomen en er worden enkele (verharde) uitwijkstroken voorzien langsheen het pad ter hoogte van vroegere op- en afritten.
- **Noordelijk deel:** Een wandelpad met minimale verharding (gefundeerd gras).

3. ALTERNATIEF VOORSTEL BOMEN

Tijdens de werkgroep werd een alternatief voorstel voor de beplanting langs de Zoetenberm gepresenteerd door Nico D’hamers. Dit voorstel vormt een alternatief voor het eerdere compromis. Dit ontwerp omvatte soorten zoals wilde appel, veldesdoorn, wilde lijsterbes en kweepeer. Hoewel deze soorten in het gebied voorkomen, zijn ze niet traditioneel voor dijken. Bovendien zijn ze minder goed bestand tegen wind en zilte omstandigheden, vergen ze intensief beheer en ontwikkelen ze eerder als struikachtige gemengde beplanting. Hierdoor werd gevreesd dat het beoogde dreefeffect in het open landschap niet zou worden bereikt.

Het alternatieve ontwerp richt zich op opgaande bomen, met een keuze voor knobomen van populier, eik en olm. Het beheer hiervan vereist een specifieke beheerscyclus, die door ANB zal worden uitgevoerd. Bij

machinaal beheer werd het belang van een goed omschreven beeldbestek benadrukt. Langs de grens met het natuurgebied is een struweel voorzien.

Vragen en opmerkingen

- **Karel Van Dijck (Polder):**

- **Vraag:** Is meidoorn verboden in verband met fruitteelt?

Antwoord Nico D'hamers: Deze bezorgdheid is achterhaald.

- **Vraag/opmerking:** Er moet rekening worden gehouden met de toegang en het voorkomen van schade aan machines.

Antwoord Tim Gregoir: onderhoud gebeurt door ANB.

- **Vraag :** Ook de verpachting van de dijken moet worden bekeken met compensaties voor boeren.

Antwoord Tim Gregoir: de Zoetenberm is deel van PPZ, dit maakt deel uit van het onteigeningsplan. Er komt een bilateraal antwoord op de vraag inzake de pachters.

- **René Maes:**

- **Vraag:** Is er bij de dijkfunctie rekening gehouden met een mogelijke toekomstige waterkerende rol voor Doelpolder-Midden? Is het profiel ervoor aangepast, of zal die nog opgehoogd moeten worden?

Antwoord Tim Gregoir: Er is op heden nog geen beslissing en concreet inrichtingsplan van het GGG waar we rekening mee kunnen houden. We kunnen het nu dus niet motiveren om eventuele aanpassingen al te doen. Bijkomend weten we niet hoe en waar deze nodig zijn.

René uitte bezorgdheid dat toekomstige aanpassingen mogelijk op weerstand zullen stuiten en suggereerde om toch te wachten en beide gebieden samen te ontwikkelen. Tim benadrukte dat het koppelen van Doelpolder-Midden aan Prosperpolder Zuid niet wenselijk is, omdat dit jarenlange vertragingen aan ECA zou veroorzaken. Het proces rond GGG Doelpolder wordt nauw opgevolgd en als er in de toekomst iets beslist wordt, zullen zaken kunnen bijgestuurd worden op basis van verdere inzichten, zelfs tijdens de uitvoeringsfase.s

- **Sven Heyndrickx:**

- **Vraag:** Worden open stukken voorzien om naar PPZ te kijken?

Antwoord Tim Gregoir: Er worden, zoals eerder besproken, doorkijkpunten voorzien in combinatie met afscherming om verstoring te voorkomen.

Conclusie:

Het voorgestelde plantverband met populier, eik en olm als knotbomen wordt door alle aanwezigen als gunstig beoordeeld. De opzet is als volgt:

- **Zuidelijk deel (breed):** Knotbomen aan beide zijden.
- **Noordelijk deel (smaller):** Waar mogelijk bomen aan beide zijden, ter hoogte van de dijkhuisjes behoud van aanwezige struweel.

Overal langs de grens met Prosperpolder Zuid: Struweel met regelmatige doorkijkpunten.

4. BIJLAGEN

4.1. Bijlage 1: Aanwezigheidslijst

Aanwezig

- Stephan Delaruelle (Erfpunt)
- Karel Van Dijck (Polder Land van Waas)
- Sebastiaan Miermans (Connect)
- Tim Gregoir (Dep. MOW Afd. Maritieme toegang)
- Annelies Pede (Dep. MOW Afd. Maritieme toegang)
- Yves De Keuster (Dep. MOW Afd. Maritieme toegang)
- Dirk Artois (agentschap Onroerend Erfgoed)
- Celien Claesen (Connect)
- Christa Schaut (MLSO)
- Ine Dhondt (Dep Omgeving)
- Dorien Verstraete (Vlaamse Waterweg)
- Guy Geudens (SHIP)
- Jelte Nackaerts (stagiair Natuurpunt)
- Johan Baetens (Natuurpunt)
- Pieter Jan Meire (Grenspark Groot Saeftinge)
- Sven Heyndrickx (Gemeente Beveren)
- Laurent Vanden Abeele (Agentschap Natuur en Bos)
- Arno Kops (SHIP)
- Geert Spanoghe (INBO)
- René Maes (Natuurpunt)
- Johan De Vriendt (Erfgoedgemeenschap Doel & Polder)
- Ralf Gyselings (INBO)
- Nico D'hamers (Pan Boombeheer)
- Sofie Coppens (VOKA)

4.2. Bijlage 2: Presentatie

ECA30-MOW-0302-10e werkgroep natuurcompensaties -NCP-PRS-0088-0.1-A